

Controleplan Delfland 2021

Afdeling:
Concerncontrol & Auditing

Status: Definitief

Vastgesteld: D&H 22 juni 2021

Hoogheemraadschap van
Delfland

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	2
1.1 Audits	2
1.2 Werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekeningcontrole.....	2
2. Inleiding	3
2.1 Algemeen.....	3
2.2 Relevante ontwikkelingen	3
2.3 Uitgangspunten uitvoering controleplan.....	4
3. Audits 2021	4
3.1 Inleiding	4
3.2 Soorten audits	4
3.3 (Voorstellen m.b.t.) Uit te voeren audits 2021.....	5
3.4 Ondersteuning bij audits op informatiebeveiliging en privacy	6
4. Werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2021.....	7
4.1 Normenkader financiële rechtmatigheid	7
4.2 Risicoanalyse.....	7
4.3 Proces en producten accountantscontrole 2021	7
4.4 Planning jaarrekeningproces boekjaar 2021.....	8
Bijlage 1 Risicoanalyse 2021	9

1. Managementsamenvatting

In het controleplan 2021 zijn de voorstellen voor de uit te voeren audits in 2021 en de vaste of verplichte werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Het controleplan 2021 wordt vastgesteld door het college van D&H en ter informatie doorgestuurd naar de VV.

In hoofdstuk 2 zijn de relevante ontwikkelingen op het gebied van auditen binnen en buiten Delfland voor de korte en langere termijn opgenomen.

1.1 Audits

Deze audits zijn bedoeld om specifieke vragen binnen Delfland vanuit een onafhankelijke positie te beantwoorden. De directie en het college kunnen andere onderzoeksonderwerpen voorstellen en een prioritering aanbrengen m.b.t. de hieronder voorgestelde onderwerpen. Deze audits worden in hoofdstuk 3. Audits per onderwerp nader toegelicht.

Onderwerp	Korte toelichting
1. Nieuw audit onderwerp vanuit college	Specifieke onderwerpen die namens het college onderzocht moeten worden in 2021 kunnen opgenomen worden in het controleplan. Dan moet er wel prioritering aangebracht worden in verband met de beschikbare capaciteit.
2. Opbrengsten groen gas en Hernieuwbare brandstofeenheden	Procesaudit. Audit is gericht op de opzet en bestaan van de interne beheersingsmaatregelen van de financiële administratie van dit redelijk nieuwe proces.
3. Algemene debiteuren	Procesgerichte audit. Interne beheersing van de debiteuren niet zijnde belastingdebiteuren. Aandacht voor de interne controle op de volledigheid van de verkoopfacturen.
4. Active Directory	Compliance audit. Een interne audit naar de inrichting en werking van de control rondom de logische toegangsbeveiliging van het netwerk van Delfland en autorisatie van rechten en rollen binnen deze Active Directory. Nauwe afstemming over planning en uitvoering van audit met FZI.

Tabel 1: Audit-onderwerpen 2021

1.2 Werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekeningcontrole.

De vaste activiteiten bestaan voornamelijk uit financial audits en hebben een sterke koppeling met de accountantscontrole van de jaarrekening. Deze werkzaamheden zijn gericht op getrouwheid en financiële rechtmatigheid. De directie en het college kunnen binnen deze processen extra accenten aangeven voor de interne audit werkzaamheden.

Baten: proces/ jaarrekeningpost	In jaar	Lasten: proces/ jaarrekeningpost	In jaar
Waterschapsbelasting opbrengsten	2021	Van bestellen tot betalen	2021
Verkoop van overige goederen	2021	Salarissen	2021
Diensten voor derden	2021	Treasury	ad hoc
Subsidiebaten	2022	Afschrijvingskosten	2022
Overige baten	2022	Bijdragen aan derden	2021
		Subsidieverstrekingen	2022
Overig: proces/ jaarrekeningpost	In jaar		
Mutaties reserves	2021		
Spendanalyse crediteuren	2021		

Tabel 2: Verplichte werkzaamheden Jaarrekeningcontrole 2021

Deze werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2021 zullen veelal uitgevoerd of gecoördineerd worden vanuit Interne audit. In hoofdstuk 4 is de risicoanalyse en ook de planning van de belangrijke rapportagemomenten opgenomen. De uitgangspunten en uitkomsten van de uitgevoerde risicoanalyse is opgenomen in bijlage 1.

2. Inleiding

2.1 Algemeen

Dit controleplan is de operationele uitwerking van het Controleprotocol en het Auditstatuut. Ter toelichting: het controleprotocol richt zich op het (strategische) proces van de controle voor de jaarrekening door de accountant. In het auditstatuut wordt een strategisch kader geboden voor de invulling van het auditproces van Delfland.

Dit controleplan gaat niet alleen in op de jaarrekening gerelateerde onderzoeken, maar ook op de algehele interne beheersing van de bedrijfsprocessen. Er vindt afstemming plaats binnen de organisatie over de te onderzoeken onderwerpen. De doelstelling van deze audits kunnen variëren van het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit van de interne beheersing, de naleving van wet- en regelgeving tot het adviseren om een proces te optimaliseren om de doelstellingen van de organisatie te behalen.

Het auditproces wordt ook breder gedefinieerd dan alleen de financiële processen. In dit controleplan zijn ook de audits in het kader van de informatiebeveiliging vanuit de Baseline Informatiebeveiligingsbeleid Overheid (BIO) en IEC 62443 (Cyber Security)) en de privacy vanuit de (Algemene Verordening Geven bescherming (AVG)) opgenomen. Het is de bedoeling om bij deze audits om de controle op de financiële processen, informatiebeveiliging en privacy zoveel mogelijk in een audit te integreren tenzij het onderzoeksobject dat niet toelaat. Dat leidt tot samenwerking tussen CISO, FG en de interne audit functie met betrekking tot audits op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.

2.2 Relevante ontwikkelingen

Op dit moment zijn er verschillende ontwikkelingen binnen en buiten Delfland die hun weerslag op korte of langere termijn hebben op de te onderzoeken onderwerpen:

IT en privacy Digitalisering, informatiebeveiliging en gegevensbescherming (zoals persoonsgegevens). Deze onderwerpen worden binnen en buiten Delfland geïntegreerd in de uit te voeren audits
Wetgeving voor de gemeenten en provincies is de rechtmatigheidsverantwoording naar verwachting verplicht met ingang van 1 januari 2021. Voor de waterschappen geldt dit nog vooralsnog niet. Dat laatste geldt ook voor de decentrale rekenkamercommissie en het nieuwe belastingstelsel waterschappen. Wij zullen in 2022 de best practices bij gemeenten gaan inventariseren op basis van de opgedane ervaringen over het 1 ^e jaar van de rechtmatigheidsverantwoording. Op basis hiervan zal in 2022 een plan van aanpak worden opgesteld.
Belangrijke thema's Hierbij kan worden gedacht aan thema's zoals o.a. duurzaamheid en omgevingswet. Daarbij gaat het dan om de inbedding van een thema in de organisatie en/of de implementatie van een PDCA-cyclus m.b.t. deze thema's

Tabel 3: Ontwikkelingen van invloed op onderwerpen

De ontwikkelingen m.b.t. belangrijke thema's kunnen aanleiding geven tot het uitvoeren van een onderzoek indien daaraan vanuit het directieoverleg of college behoefte is. De hierboven genoemde ontwikkelingen hebben effect op de werkwijze en onderzoekstechnieken van de auditoren:

Complexere audits Het verschuiven van vooral compliance gerichte (financiële) audits naar meer complexere auditvormen zoals o.a. management control auditing (doelrealisatie) en integrated auditing (onderzoeken van alle relevante aspecten van een object, zoals bijvoorbeeld een bedrijfsproces)
Meer data-analyse Het onderzoeken en eventueel implementeren van nieuwe onderzoekstechnieken zoals o.a. data-analyse, welke een meer volledig en continue inzicht kunnen geven in bedrijfsprocessen voor de interne beheersing
Meer samenwerking Op het gebied van financiële en IT-audits vindt samenwerking plaats met Hoogheemraadschappen van Rijnland en van Schieland en de Krimpenerwaard in relatie tot het gebruik van de gezamenlijke financiële eenheid en daarnaast vanaf 2020 een gezamenlijk contract met de accountant.

Tabel 4: Effecten op vakgebied van auditing

2.3 Uitgangspunten uitvoering controleplan

De volgende uitgangspunten zullen worden gehanteerd bij de uitvoering van het controleplan:

De werkzaamheden in het kader van het controleplan 2021 worden verricht door de afdeling Concerncontrol. Voor werkzaamheden waarvan de uren de personele capaciteit te boven gaan (o.a. piekmomenten voorafgaand de accountantscontrole) of expertise ontbreekt (o.a. IT gerelateerde audits) zal inhuur van derden plaatsvinden.

De interne controlefunctie heeft ten behoeve van de taakuitvoering volledige en onbeperkte toegang tot alle gegevens en eigendommen van het Hoogheemraadschap van Delfland, die naar het oordeel van de controlefunctie noodzakelijk zijn voor de goede uitvoering van de auditwerkzaamheden. Alle gegevens en middelen, die gedurende het uitvoeren van de auditactiviteiten in handen zijn, worden zorgvuldig en vertrouwelijk, in overeenstemming met de gedragsregels van het IIA¹, behandeld.

3. Audits 2021

3.1 Inleiding

Wanneer wij spreken over een audit dan hebben wij het over onderzoeken die een andere scope hebben dan de jaarrekeningcontrole van de accountant. De gekozen onderwerpen kunnen afkomstig zijn van de directie of een afdeling om een bepaalde audit uit te laten voeren.

Naast de financial audits hebben wij audits opgenomen gericht op de thema's informatiebeveiliging (BIO) t.a.v. de kantoor- en procesautomatisering en de bescherming van de persoonsgegevens (AVG). Deze audits zijn afdeling of proces overstijgend. De Chief Information Security Officer (CISO) en Functionaris Gegevensbescherming (FG) zullen veelal betrokken zijn bij deze soort audits.

Daar waar mogelijk wordt bij de uitvoering van de audits de samenwerking gezocht met de andere hoogheemraadschappen Rijnland en Schieland. Hierbij kan o.a. worden gedacht aan de opvolging van bevindingen uit de gezamenlijke IT-audits op het financieel administratief systeem (Prosa) en personeel- en salarisadministratie (H@rm).

3.2 Soorten audits

Deze audits kunnen variëren tussen de eerdergenoemde audits: compliance audit, procesgerichte audit, thema-audit of doelstelling-audit. Hieronder worden deze audits kort toegelicht:

Soort audit	Omschrijving
Compliance	Met als doel om vast te stellen of de organisatie voldoet aan afgesproken normen of wet- en regelgeving. Deze kunnen breder zijn dan de financiële rechtmatigheid.
Thema	Met een thema-audit richten wij ons op een bepaald thema. Je kan hierbij denken aan klanttevredenheid of veilig werken. Deze thema's kunnen afdeling en bedrijfsproces overstijgend zijn.
Procesgerichte	Bij deze soort audits zijn niet de normen en wetgeving leidend, maar wordt één of meer processen onderzocht. Hoe verloopt een proces op papier, maar vooral hoe verloopt deze in de praktijk. Wat gaat er goed en wat kan er beter, sneller of anders.
Doelstelling	Bij deze audit staat de vraag centraal: hoe kan het proces beter, sneller of efficiënter? Bij een doelstelling-audit analyseer je de processtappen. Is het proces goed en efficiënt ingericht. De bijdrage van de processtappen aan het procesdoel wordt hierbij ook betrokken.

Tabel 5: Soorten audits

¹ IIA: Instituut van Internal Auditors (Nederland)

3.3 (Voorstellen m.b.t.) Uit te voeren audits 2021

Een aantal onderzoeken welke zijn opgenomen in het Controleplan 2020 worden momenteel uitgevoerd en in het 2^e kwartaal 2021 afgerond. Dat betreffen de volgende onderzoeken:

Onderwerp
Concernbrede frauderisicoanalyse
Onderzoek Externe Personeel
Onderzoek PDCA-cyclus Informatiebeveiliging en Privacy
Tussenevaluatie impact Corona op de kritische processen (zoals gedefinieerd door de regiegroep Corona).
IT-audit nulmeting E-HRM (gezamenlijke audit van Delfland, Rijnland en Schieland).

Tabel 6: Af te ronden audits uit 2020

Hieronder zijn vanuit Concerncontrol weergegeven de nieuwe audits voor 2021 welke niet in het kader van de jaarrekeningcontrole worden uitgevoerd. Deze lijst bevat ook onderzoeksonderwerpen vanuit het directieteam en het college. Hierbij is een prioritering opgenomen van hoog naar laag.

Daarnaast is in het Informatiebeveiligingsbeleid en Privacy beleid opgenomen dat de CISO en de FG de (meerjarig) toetsings- en auditplannen afstemmen met Interne Audit. Op basis hiervan zijn deze activiteiten opgenomen in het jaarlijkse auditplan Delfland.

Hieronder is een nadere beschrijving van de invulling van deze audits gegeven.

1. Wensen vanuit college
Nieuwe onderwerpen nader in te vullen door college.
2. Opbrengsten groen gas en HBE's
Een redelijk nieuwe bron van opbrengsten voor Delfland betreft de verkoop van groen gas en hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's). De omvang van deze opbrengsten is aanzienlijk gestegen door aanpassing van de zuiveringsinstallaties. Deze audit is gericht op de opzet en bestaan van de interne beheersingsmaatregelen m.b.t. de financiële administratie van dit proces.
3. Algemene debiteuren
Procesgerichte audit. Interne beheersing van de debiteuren niet zijnde belastingdebiteuren. Aandacht voor de interne controle op de volledigheid van de uitgaande verkoopfacturen en de toetsing op de naleving van de procesafspraken voor wat betreft inning en aanmaningsprocedures.
4. Active Directory
Compliance audit. Toetsen van de inrichting en werking van de General IT Controls en de Application of Autorisatie Controls m.b.t. het logische toegangsbeveiligingsbeleid van de Active Directory. Dit betreft een uitgebreidere audit dan de werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole die de accountant m.b.t. dit onderwerp uitvoert. In verband met beschikbare capaciteit van FZI wordt de planning en uitvoering van deze audit in nauw overleg met FZI afgestemd. Dit onderzoek richt zich vanuit de borging van informatiebeveiligingsbeleid met name op de opzet, bestaan en werking van het beheer van de Active Directory. Onderzocht wordt of de interne beheersmaatregelen toereikend in opzet zijn beschreven en in de praktijk bestaan en effectief zijn voor wat betreft de rechten en rollen op het netwerk en toegang tot applicaties. En ook of de getroffen interne beheersingsmaatregelen toereikend zijn om te waarborgen dat mutaties m.b.t. toegangsbeveiliging volledig en tijdig in het netwerk worden vastgelegd.

Tabel 7: Audits 2021

Op verzoek van de directie zal in 2021 een plan van aanpak van de audit naar assetmanagement worden uitgewerkt. De specifieke scope van deze audit zal terugkomen in ons controleplan 2022.

3.4 Ondersteuning bij audits op informatiebeveiliging en privacy

Hieronder volgt een kort overzicht van audits die opgepakt worden binnen de afdeling CCA. De verantwoordelijkheid van deze audits ligt bij de CISO en de FG. Vanuit interne audit worden deze audits ondersteund met betrekking tot het plan van aanpak en de uitvoering.

1. Externe audit BIO/AVG door HWH
Ondersteuning van compliance audit. Het Waterschapshuis gaat in opdracht van het Uitvoerend Overleg van Secretaris-Directeuren een landelijke audit m.b.t. de Baseline Informatiebeveiligingsbeleid (BIO) en de Wet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) uitvoeren. Dit onderzoek betreft de implementatie van het beleid van de BIO (kantoorautomatisering en procesautomatisering) en de AVG (opzet en bestaan) als mede de afzonderlijke informatiesystemen welke binnen Delfland worden gebruikt. Naar verwachting wordt deze in het 3 ^e of 4 ^e kwartaal 2021 uitgevoerd. Vanuit CCA zal dit onderzoek worden ondersteund.
2. Office 365
Op dit moment worden de functionaliteiten van Office 365 binnen Delfland uitgebreid. Nieuwe onderdelen worden geïmplementeerd. De impact hiervan op de bedrijfsvoering, maar ook op de naleving van regelgeving van informatiebeveiliging en privacy is groot. Een audit kan bijvoorbeeld gericht zijn op: de implementatie van deze nieuwe functionaliteiten, het beleggen van eigenaarschap in de organisatie, toekenning van rechten aan het functioneel beheer en gebruikers of het opleiden/begeleiden van de gebruikers. De planning en voorbereiding van deze audit is gericht op het 4 ^e kwartaal met de uitvoering van de audit in 2022.
3. Audit op ISMS
Compliance audit. Dit betreft een onderzoek naar de implementatie van het Information Security Management System (ISMS) ten behoeve van status van het voldoen aan de BIO en de AVG binnen Delfland. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een externe partij. Deze externe audit vindt onder verantwoordelijkheid van CISO en FG met ondersteuning door interne audit.

Tabel 8: Audits ondersteund vanuit Interne audit

4. Werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2021

Een deel van de werkzaamheden van interne audit binnen Concerncontrol bestaat uit werkzaamheden in het kader van de jaarrekening. Interne audit voert controles uit en legt deze werkzaamheden zodanig vast dat de accountant deze posten eenvoudig kan dupliceren. Deze werkzaamheden door interne audit in het kader van de accountantscontrole van de jaarrekening dynamiseert, versnelt en versoepelt het proces.

4.1 Normenkader financiële rechtmatigheid

De externe wet- en regelgeving, maar ook verordeningen en besluiten van de verenigde vergadering bepalen het normenkader financiële rechtmatigheid. Dit kader bepaalt jaarlijks de werkzaamheden ten behoeve van de rechtmatigheidscontrole door de accountant en Interne Audit.

Het beleid en de uitvoering van het beleid kan worden getoetst aan de hand van de controleaspecten getrouwheid, rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid. Deze aspecten worden in het controleprotocol kort toegelicht.

4.2 Risicoanalyse

Wij hebben een risicoanalyse uitgevoerd op basis van de begroting 2021. De risicoanalyse is de basis voor de aard, omvang en diepgang van de verdere controlewerkzaamheden van interne audit. Hierdoor worden risico's op een afwijking van materieel belang geïdentificeerd in het kader van het jaarrekeningproces. De externe accountant gebruikt zijn eigen risicoanalyse. Naar aanleiding van een interne risicoanalyse zijn de processen binnen Delfland gecategoriseerd en geprioriteerd. Het resultaat daarvan is opgenomen in bijlage 1.

4.3 Proces en producten accountantscontrole 2021

Bij het jaarrekeningproces van Delfland zijn de volgende stappen te onderkennen:

A. Relatie met de externe accountant

De externe accountant toetst jaarlijks tijdens de interim-controle in het najaar de interne beheersing van de (belangrijkste financiële) processen binnen Delfland. Vervolgens voert de accountant aan het begin van het volgende jaar een jaarrekeningcontrole uit. Bij beide werkzaamheden maakt de accountant gebruik van de bevindingen en aanbevelingen uit de controles en rapportages van interne audit.

B. Managementletter

De accountant legt zijn bevindingen van de interim-controle vast in de managementletter. Per bevinding staat vermeld welke risico's Delfland loopt en welke aanbevelingen de accountant doet om de situatie te verbeteren. Deze aanbevelingen worden voor zover van toepassing door de auditor meegenomen bij de audits ten behoeve van de jaarrekeningcontrole. De aanbevelingen van de accountant kunnen ook leiden tot aanvullende audits.

Interne audit rapporteert tweemaal per jaar de opvolging van de aanbevelingen van de accountant aan de directie, college en rekeningcommissie.

C. Accountantsverslag

De accountant brengt na de jaarrekeningcontrole een accountantsverslag uit. Bevindingen en aanbevelingen in het accountantsverslag worden op dezelfde wijze door interne audit meegenomen bij de audits als de bevindingen en aanbevelingen in de Managementletter.

4.4 Planning jaarrekeningproces boekjaar 2021

Voor het boekjaar 2021 zijn de volgende data belangrijk:

Periode	Activiteit
mei 2021	Accountantsverslag over 2020, advies rekeningcommissie
September 2021	Rapportage opvolging aanbevelingen accountant, rekeningcommissie en interne audit
Oktober 2021	Start interim-controle accountant
November 2021	Behandeling managementletter door college
December 2021	Behandeling managementletter door rekeningcommissie. Rapportage opvolging adviezen van accountant, rekeningcommissie en interne audit
Februari 2022	Start accountantscontrole
April 2022	Behandeling jaarstukken en accountantsverslag in rekeningcommissie
Mei 2022	Behandeling jaarstukken en accountantsverslag in Verenigde Vergadering

Tabel 9: Planning jaarrekeningcontrole 2021

Bijlage 1 Risicoanalyse 2021

1. Risicoanalyse

De controle aanpak is gebaseerd op een risicoanalyse per bedrijfsproces. Aan ieder bedrijfsproces wordt een risicoscore toegekend, hoog, midden of laag. De kwalificatie van het risico is afhankelijk van de financiële omvang van het proces en het risico op fouten/onjuistheden van materieel belang. Het materieel belang koppelen wij aan de fouttolerantie van de accountant en dat wordt berekend op basis van 1% van de totale lasten incl. reserves. Delfland heeft € 243,4 miljoen aan lasten begroot en dat leidt tot een voorlopige fouttolerantie van € 2,4 miljoen. Zodra de jaarrekening fouten bevat die samen groter zijn dan € 2,4 miljoen dan kan de accountant geen controleverklaring met goedkeurend oordeel afgeven.

In tabel 10 is onze systematiek weergegeven voor de bepaling van de hoogte van de risico's.

Tabel 10: Bepaling risicoscore

Financieel belang	Omvang
Laag	< € 1.000.000
Midden	> € 1.000.000 en < € 2.400.000
Hoog	≥ € 2.400.000

Risico	Laag	Midden	Hoog
Financieel belang			
Hoog	Jaarlijks	Jaarlijks	Jaarlijks
Midden	Driejaarlijks	Jaarlijks	Jaarlijks
Laag	Driejaarlijks	Driejaarlijks	Jaarlijks

Delfland hanteert in het kader van de (verbijzonderde) interne controle voor 2021 een ondergrens van € 1 miljoen voor de selectie van kritische processen. Naast de financiële omvang is ook de mate waarin een proces risicovol is (wel of geen adequate beheersingsmaatregelen in het proces) belangrijk.

Bovenstaande aanpak leidt tot onderstaande uitkomsten:

Tabel 11: Risicoanalyse te toetsen processen i.h.b. de jaarrekeningcontrole 2021

Baten	Proces/jaarrekeningpost	omvang begroting 2021	financieel omvang	Risico	Jaar
[a]	Waterschapsbelasting opbrengsten	€ 234,8	Hoog	Laag	2021
[b]	Verkoop van overige goederen	€ 3,4	Hoog	Midden	2021
[c]	Diensten voor derden	€ 13,8	Hoog	Laag	2021
[d]	Subsidiebatens	€ 1,1	Laag	Midden	2022
[e]	Overige baten	€ 1,2	Laag	Laag	2022
Lasten	Proces/jaarrekeningpost	omvang begroting 2021	financieel omvang	Risico	Jaar
[f]	Van bestellen tot betalen	€ 119,6	hoog	hoog	2021
[g]	Salarissen	€ 45,8	hoog	midden	2021
[h]	Treasury	€ 31,2	hoog	laag	ad hoc
[i]	Afschrijvingskosten	€ 40,2	hoog	laag	2022
[j]	Bijdragen aan derden	€ 2,0	midden	laag	2021
[k]	Subsidieverstrekingen	€ 0,4	laag	laag	2022
Overig	Proces/jaarrekeningpost	omvang begroting 2021	financieel omvang	Risico	Jaar
[l]	Mutaties reserves	€ 5,5	hoog	laag	2021
[m]	Spendanalyse crediteuren	€ 150,4	hoog	hoog	2021

2. Toelichting werkzaamheden

Hieronder worden werkzaamheden en onderwerpen m.b.t. de hierboven genoemde processen kort beschreven:

[a] Waterschapsbelasting opbrengsten

Deze volledigheid en rechtmatigheid van deze baten worden jaarlijkse gecontroleerd via de verantwoording van RBG met controleverklaring. Hierdoor is het risico voor de jaarrekening als laag gekwalificeerd. In 2021 zal ten behoeve van de begroting 2022 de berekening van de tarieven beoordeeld worden.

[b] Verkoop van overige goederen

Deze opbrengstsoort bestaat primair uit verkoop van groen gas en hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's). De baten zijn ten opzichte van voorgaande jaren gestegen doordat de zuiveringsinstallaties hierop zijn aangepast om deze baten te kunnen genereren. In 2021 is het proces voor het eerst geselecteerd om de interne beheersing diepgaand te toetsen.

[c] Diensten voor derden

Betreft grensoverschrijdend afvalwater. Het zuiveren van afvalwater van objecten, die buiten het beheersgebied vallen van Delfland en aangesloten zijn op een zuiveringsinstallatie van Delfland, worden in rekening gebracht bij de betreffende waterschappen. De financiële afrekening vindt achteraf plaats. In 2021 wordt getoetst of de afrekeningen plaatsvinden conform de overeengekomen afspraken.

[d] Subsidiebaten

In 2020 zijn een aantal grotere subsidies afgelopen, zoals Sponge, BE-Good en POV K+L. In 2021 is de omvang beperkt van de subsidiebaten. In 2021 zal de opzet en bestaan van de beheersingsmaatregelen getoetst worden. In 2022 wordt de effectieve werking van de beheersmaatregelen getoetst.

[e] Overige baten

De overige baten zijn divers van aard. De omvang van de overige baten is zowel per opbrengststroom als gezamenlijk beperkt. De overige baten bestaan hoofdzakelijk uit: verkoop van grond, verhuur en erfpacht.

[f] Van bestellen t/m betalen

Het proces van bestellen t/m betalen omvat een groot aantal processtappen. Inkoop en aanbesteding van werken, diensten en leveringen binnen de exploitatie en investeringen in materiële vaste activa, de administratieve verwerking, prestatielevering en de betaling van de inkoopfacturen. De interne beheersing van dit proces wordt jaarlijks getoetst.

[g] Salarissen

Het proces met betrekking tot de personeelskosten wordt jaarlijks getoetst.

[h] Treasury

Dit proces betreft het aangaan en aflossen van leningen of leaseverplichtingen. Indien er geld wordt uitgeleend of aangetrokken in 2021 dan zal deze handeling getoetst worden aan het treasurystatuut. Vooralsnog staan er geen treasuryactiviteiten gepland voor wat betreft langlopende geldleningen o/g.

[i] Afschrijvingskosten

De gegevensgerichte controle van de afschrijvingslasten is veel efficiënter dan een systeemgerichte controle. De werking van de interne beheersing op de juistheid van de afschrijvingskosten wordt niet betrokken in een afzonderlijke audit. De juistheid van de afschrijvingskosten worden door middel van cijferanalyses getoetst en door middel van detailcontroles van de administratieve verwerking van de investeringsfacturen.

[j] Bijdragen aan derden

Het betreft bijdragen aan verbonden partijen. De vaststelling en verantwoording van deze bijdragen loopt via de jaarlijkse P&C-cyclus. Voor de verantwoorde kosten in de jaarrekening is het risico, daarom op laag gekwalificeerd. In 2021 zal de naleving van de nota verbonden partijen getoetst worden.

[k] Subsidieverstrekingen

De omvang van de subsidieverstrekingen is per verstrekking zeer beperkt, maar ook op totaal. Het proces is in 2019 diepgaand getoetst. In 2021 zal de effectieve werking van de functiescheiding tussen beoordeling, behandeling en goedkeuring van aanvragen getoetst worden.

[l] mutaties reserves

In het kader van begrotingsrechtmatigheid worden de mutaties in de reserves elk jaar getoetst. In 2021 wordt ook de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd.

[m] Spendanalyse crediteuren

Dit onderwerp wordt gezien omvang en risico afzonderlijk benoemd. In het kader van (financiële) rechtmatigheidscontrole wordt de aanbestedingsrechtmatigheid elk jaar getoetst. Inkoopadviseurs stellen de spendanalyse op en deze wordt getoetst door interne audit. Het inkoopbeleid wordt bij deze controle betrokken.